

TÉRKATEGÓRIÁK ÉRTELMEZÉSE BUDAPEST TÉRSÉGÉBEN

INTERPRETATION OF SPACE CATEGORIES AROUND BUDAPEST

Dolgozatomban a térkategóriák vizonyainak rendezésével, a Budapesti agglomeráció újraelmezésével és egy hierarchikus területi rendszer felállításával foglalkoztam. Első sorban vizsgáltam a térkategóriák meghatározásait, a városok terjeszkedését, a térkategóriák kialakulását, az egyes alképzésekkel azok kezeléséről, felepítéséről ill. feltártam a bennük jelentkező problémákat és indikátorokat, melyekkel a területi folyamatok elemzésre kerültek. Továbbá vizsgáltam az térkategóriák lehatárolásának módszertanát és kikötést tettek Budapest térségének folyamataira.

A vizsgálat után körülönbözött a térkategóriák hierarchiája, melyben a metropolisz régió a legnagyobb kiterjedésű gazdasági egységet képező térkategória, alatta a funkcionális városi térség található, mely ingázás és munkaerőpiaci térsége kezeli képes kategória és a legal索s szinten az agglomeráció található, mely a területrendezési szabályozásban vesz részt.

Az értékelés során Budapest agglomerációjának újraelmezéséhez 5+1 indikátor tartalmazó rendszert alkottam, mely felhasználja az egybefüggő településtestet, a települési terület arányát, az urbanizációs rátát, a települési terület változását, a sűrűsödési indexet és az ingázó foglalkoztatottak arányát. Igy a hatályos Budapesti agglomerációról 11 településsel nagyobb agglomerációs övezetet kikerülhetettem. Végül általános konceptót alkottam a térkategóriák hierarchiáján alapuló területi rendszerről, így kialakítva a Budapest Metropolis Régiót.

In my thesis I dealt with the relations between space categories, the reinterpretation of the agglomeration of Budapest and the establishment of a hierarchical territorial system. At first, I examined the definitions of space categories, the urban sprawl, the formation of space categories and the ideas of their management and structure. After that I uncovered the problems and the indicators in them, which were used to analyze the territorial processes. Furthermore, I examined the delineation methods of space categories and I made a review of processes of Budapest and its surroundings.

After the examination the hierarchy of space categories are outlined. The metropolitan region is the largest category, which is an economic region, the functional urban area is the second, which is capable to handle commuting and labour market conditions and finally the agglomeration is in the lowest level, which is capable to define the basic spatial regulations.

During the evaluation, I created a system, which contains 5+1 indicator for the reinterpretation of the agglomeration. The indicators are the following: contiguous urban area, the proportion of urban area, the urbanisation rate, the change of urban area, the densification index and the proportion of commuting employees. As a result, I could delineate an agglomeration zone, which is larger than the existing agglomeration of Budapest by 11 settlements. Finally, I created a general concept of a spatial system based on the hierarchy of space categories, thus forming the Budapest Metropolitan Region.

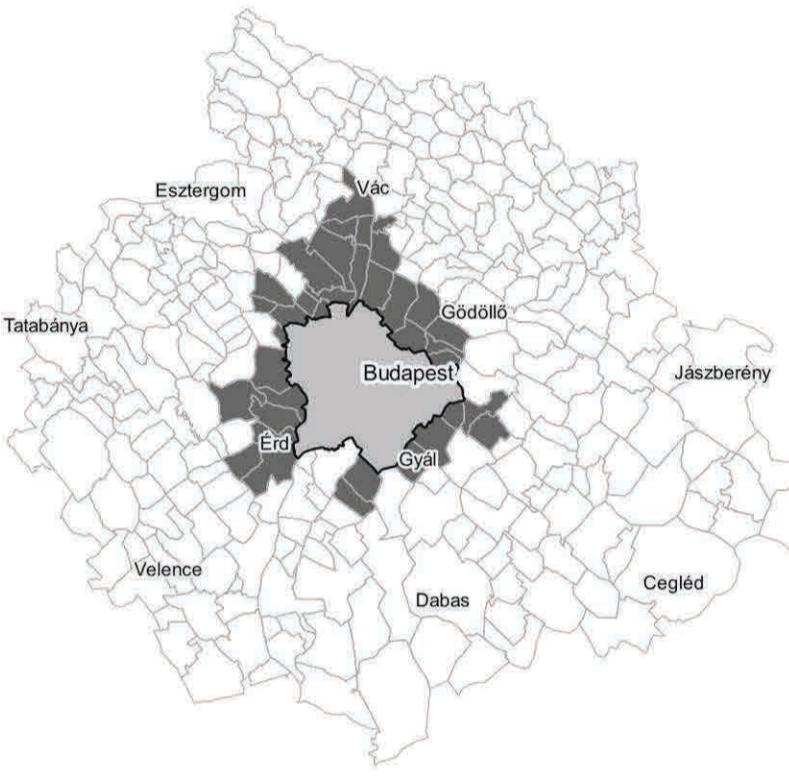
EGYBEFÜGGŐ TELEPÜLÉSTEST

CONTIGUOUS URBAN AREA

TELEPÜLÉSI TERÜLET ARÁNYA

PROPORTION OF URBAN AREA

$$\text{Települési terület aránya (\%)} = \frac{\text{Települési terület (km}^2\text{)}}{\text{Település közigazgatási terület (km}^2\text{)}} \times 100$$

$$\text{Települési terület aránya (\%)} = \frac{\text{Település közigazgatási terület (km}^2\text{)}}{\text{Település közigazgatási terület (km}^2\text{)}} \times 100$$

URBANIZÁCIÓS RÁTA

URBANISATION RATE

$$\text{Urbanizációs ráta (fő/km}^2\text{)} = \frac{\text{Lakónépesség (fő)}}{\text{Lakott terület (km}^2\text{)}}$$

$$\text{Települési terület aránya (\%)} = \frac{\text{Település közigazgatási terület (km}^2\text{)}}{\text{Település közigazgatási terület (km}^2\text{)}} \times 100$$

$$\text{Urbanizációs ráta (fő/km}^2\text{)} = \frac{\text{Lakónépesség (fő)}}{\text{Lakott terület (km}^2\text{)}}$$

$$\Delta \text{Települési terület (\%)} = \frac{(\text{Települési terület 2006 (km}^2\text{)} - \text{Települési terület 2018 (km}^2\text{)})}{\text{Települési terület 2006 (km}^2\text{)}} \times 100$$

$$\text{Sűrűsödési index} = \frac{(\text{Lakónépesség 2006 (fő)} - \text{Lakónépesség 2018 (fő)})}{(\text{Lakott terület 2006 (km}^2\text{)} - \text{Lakott terület 2018 (km}^2\text{)})} \times 100$$

$$\text{Ingázók aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázók 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázók aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázók 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő)}}{\text{Foglalkoztatottak 2011 (fő)}} \times 100$$

$$\text{Ingázó foglalkoztatottak aránya (\%)} = \frac{\text{Ingázó foglalkoztatottak 2011 (fő$$